

LIETUVOS MOKSLO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL MENO DOKTORANTŪROS KOKYBĖS IR EFEKTYVUMO VERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2017 m. birželio 8 d. Nr. VIII-9

Vilnius

Lietuvos mokslo taryba, vadovaudamasi Meno doktorantūros nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. V-69 „Dėl Meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo“, 14 punktu, **n u t a r i a**:

1. Patvirtinti pridedamą Meno doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).
2. Nustatyti, kad Aprašo 2 priedo 4.1.2 ir 4.2.2 papunkčiai įsigalioja nuo 2019 m. sausio 1 d.

Tarybos pirmininkas

Dainius H. Pauža

MENO DOKTORANTŪROS KOKYBĖS IR EFEKTYVUMO VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Meno doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Lietuvos mokslo tarybos (toliau – Taryba) atliekamo meno doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo procedūras, doktorantūros savianalizės rengimą bei išorinio vertinimo kriterijus.

2. Aprašas skirtas ekspertams, kurie vertins meno doktorantūrą bei jos organizavimo ir vykdymo mokslo ir studijų institucijoje (toliau – Institucija) procesą. Šiuo Aprašu gali vadovautis meno daktarus rengiančios institucijos, atlikdamos savianalizę ir ją apibendrindamos suvestinėje.

3. Aprašas parengtas įgyvendinant Meno doktorantūros nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. vasario 8 d. įsakymu Nr.69 „Dėl meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo“, ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu bei kitais meno doktorantūros vykdymą ir vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais.

II SKYRIUS BENDRIEJI VERTINIMO PRINCIPAI IR VERTINIMO EIGA

4. Institucijos vykdomos meno doktorantūros (toliau – Doktorantūra) kokybei ir efektyvumui vertinti Tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komitetas sudaro ne mažesnę kaip penkių ekspertų grupę. Skirtumas tarp joje esančių ekspertų menininkų ir (ar) meno daktarų bei ekspertų mokslininkų skaičiaus negali būti didesnis nei vienas asmuo.

5. Ekspertų grupės darbą organizuoja Tarybos mokslo fondo (toliau – Fondas) specialistas, kuris bendrauja su Institucijomis, teikia ekspertų grupei reikiamus dokumentus, protokoluoja jos posėdžius ir priimtus nutarimus.

6. Doktorantūros vertinimas susideda iš trijų pagrindinių dalių: Institucijos savianalizės ir jos suvestinės vertinimo, ekspertų grupės vizito į Doktorantūrą vykdančią Instituciją ir vertinamųjų išvadų parengimo. Vertinimo etapai:

6.1. Taryba viešai skelbia numatomų vertinti Doktorantūrų sąrašą, vertinimo datas ir ekspertų grupės sudėtį. Jei Doktorantūrą vykdanči Institucija pateikia argumentų, kad nurodytos sudėties ekspertų grupė vykdomą Doktorantūrą gali vertinti neobjektyviai, Tarybos valdyba šiuos argumentus svarsto ir gali nuspręsti ekspertų grupės sudėtį keisti;

6.2. Fondas ir Institucija suderina vertinimo sąlygas bei terminus;

6.3. Institucija per tris mėnesius atlieka Doktorantūros savianalizę ir parengia jos suvestinę (Aprašo 1 priedas; savianalizės suvestinės rengimo klausimais Instituciją konsultuoja Fondo specialistas);

6.4. Ekspertai išnagrinėja savianalizės suvestinėje pateiktą informaciją ir parengia pirmines vertinamąsias išvadas bei pateikia probleminius vertinimo klausimus, kuriems vizito Institucijoje metu bus skiriama daugiausia dėmesio. Fondo specialistas parengia su ekspertų grupe ir Institucija suderintą ekspertų vizito Institucijoje darbotvarkę;

6.5. Ekspertų grupė vizito metu susitinka su Institucijos ar jos padalinio administracija, Doktorantūros komiteto nariais, Doktorantūros savianalizės rengėjais, kitais Doktorantūros proceso dalyviais, doktorantais. Vizito metu ekspertai apžiūri Doktorantūros studijoms ir meno projektams rengti skirtą infrastruktūrą bei peržiūri su Doktorantūros vykdymu susijusią dokumentaciją. Ekspertų susitikimuose su doktorantais neturėtų dalyvauti Institucijos darbuotojai. Vizito pabaigoje ekspertų

grupė vizitą aptaria ir su aptarimo išvadamis žodžiu supažindina Institucijos bendruomenę;

6.6. Ne vėliau kaip per mėnesį po vizito Institucijoje ekspertų grupė parengia išvadų apie Doktorantūrą projektą (toliau – Išvadų projektas), užpildydama ekspertinio vertinimo formą (Aprašo 2 priedas) ir pateikia ją Tarybai. Išvadų projektą pasirašo ekspertų grupės vadovas;

6.7. Taryba Išvadų projektą elektroniniu paštu išsiunčia Institucijai, kuri per 14 dienų nuo Išvadų projekto išsiuntimo dienos gali pateikti pastabų dėl Išvadų projekte galimai padarytų faktinių klaidų;

6.8. Ekspertai, atsižvelgę į Institucijos pastabas, per 14 dienų nuo jų gavimo parengia galutines vertinamąsias išvadas, kurias pasirašo ir teikia Tarybai;

6.9. Išnagrinėjusi galutines vertinamąsias išvadas, Taryba Švietimo ir mokslo ministerijai teikia siūlymą Doktorantūros kokybę ir efektyvumą vertinti gerai, patenkinamai arba nepatenkinamai. Išvadas ir siūlymus Taryba teikia ir Institucijai. Taryba ir Institucija šias išvadas viešai skelbia savo tinklalapiuose.

7. Jeigu vertinant nustatoma nedidelių Doktorantūros trūkumų, Taryba įpareigoja Instituciją juos pašalinti. Institucija numato priemones savianalizės ir vertinimo metu nustatytiems trūkumams šalinti ir Doktorantūrai tobulinti. Šias priemones Institucija pristato savo akademinei bendruomenei. Apie pašalintus trūkumus Institucija praneša Tarybai ne vėliau kaip per metus nuo Tarybos vertinamosios išvados gavimo dienos.

8. Jeigu vertinant nustatoma, kad Doktorantūros kokybė ir efektyvumas nepakankami, Taryba Švietimo ir mokslo ministerijai gali siūlyti Doktorantūros teisę dvejiems metams sustabdyti arba panaikinti. Doktorantūros teisę sustabdžius, priėmimas į Doktorantūrą nevykdomas.

III SKYRIUS

VERTINAMIJI DALYKAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

9. Pagrindinis Doktorantūros ekspertinio vertinimo tikslas – padėti Institucijai gerinti Doktorantūros kokybę ir efektyvumą.

10. Vertinama: Doktorantūros tikslų dermė su Institucijos (Institucijų) misija ir strategija, Doktorantūros studijų ir Doktorantūros rezultatų kokybė, Doktorantūros vadybos efektyvumas, žmogiškųjų išteklių pakankamumas, materialųjų išteklių pakankamumas, Doktorantūros rezultatyvumas.

11. Vertinama pagal kriterijus, kurie pateikti Aprašo 3 priede.

(Meno doktorantūros savianalizės suvestinės forma)

..... **MENO DOKTORANTŪROS**
(institucijos pavadinimas)

..... **STUDIJŲ KRYPTIES SAVIANALIZĖS SUVESTINĖ**
(studijų krypties pavadinimas)

Vertinamasis laikotarpis: 20... m. ... mėn. – 20... m. ... mėn.

1. Informacija apie Institucijos (Institucijų) vykdomą Doktorantūrą:

1.1. Pateikiama Doktorantūrą vykdančios Institucijos (Institucijų) struktūra, nurodoma, kokias funkcijas Doktorantūros organizavimo procese atlieka Institucijos (Institucijų) padaliniai;

1.2. Nurodomi Doktorantūros tikslai, analizuojama, kaip jie dera su Institucijos strategija ir misija;

1.3. Pateikiami duomenys apie Institucijos (institucijų) per pastaruosius šešerius (ketverius) metus sukurtą meninę ir mokslinę produkciją, dalyvavimą tarptautiniuose ir nacionaliniuose meno ir mokslo projektuose, Institucijos darbuotojų narystę kūrybinėse sąjungose, nacionalinėse ir tarptautinėse kūrybinėse draugijose, asociacijose.

2. Doktorantūros projektas:

2.1. pateikiamos Doktorantūros studijų apimtys kreditais, pagrindžiamas Doktorantūros studijų inovatyvumas ir metodologinis aktualumas;

2.2. nurodomos meno projekto kūrybinės ir tiriamosios dalių apimtys kreditais, atskleidžiama, kaip rengiant meno projektus užtikrinamos sąlygos siekti visuminių kompetencijų ir profesionalumo;

2.3. aprašomas Doktorantūros studijų tobulinimo ir meno projekto kokybės užtikrinimo procesas.

3. Doktorantūros studijų sandara ir studijų metodai:

3.1. nurodoma, kokią dalį Doktorantūros studijose užima paskaitos, seminarai ir savarankiškas doktoranto darbas;

3.2. nurodomi Doktorantūros studijų privalomieji ir pasirenkamieji dalykai, pateikiami jų aprašai;

3.3. pagrindžiama, kaip Doktorantūros studijų dalykai susiję tarpusavyje ir su magistrantūros studijų programomis;

3.4. aprašoma meno projekto vadovų individualaus darbo su doktorantais ir doktorantų atliekamo kūrybinio tiriamojo darbo organizavimo tvarka;

3.5. aprašomos numatomos priemonės Doktorantūros kokybei ir efektyvumui užtikrinti ir pagrindžiamas jų pakankamumas.

4. Doktorantūros studijų procesas:

4.1. nurodoma, kokias funkcijas Doktorantūros studijų procese atlieka Doktorantūros komiteto, Doktorantūros skyriaus, katedrų ir meno projekto vadovai;

4.2. pateikiama doktorantų vertinimo procedūra ir kriterijai, reikalavimai egzaminams, doktorantų atestacijoms, meno projekto rengimui ir gynimui;

4.3. nurodoma, kokių esama galimybių atlikti pedagoginę praktiką, kokios šios praktikos apimtys ir formos;

4.4. nurodoma, kokių galimybių doktorantai turi dalyvauti tarptautinėje meno ir tyrimų veikloje, kaip tas galimybes įgyvendina.

5. Doktorantų skaičiaus kitimas:

5.1. nurodoma, kiek per pastaruosius šešerius (ketverius) metus vyko konkursų, kiek priimta doktorantų.

5.2. nurodoma, kiek doktorantų buvo išbraukta iš doktorantų sąrašo (ir dėl kokių priežasčių), kiek apgynė meno projektus ir įgijo meno daktaro laipsnį. Paaiškinama, kokių priemonių imamasi, kad studijas nutrauktų kuo mažiau doktorantų;

5.3. pateikiami duomenys apie doktorantus, kurie meno daktaro laipsnį įgijo eksternu (nurodoma, kur rengti eksternu apginti meno projektai, kokias Doktorantūros studijas baigė eksternu disertacijas apgynę doktorantai ir kiek studijos truko).

6. Doktorantūros proceso dalyviai:

6.1. aprašoma, kaip vyksta Doktorantūros komiteto ir kitų Doktorantūros proceso dalyvių atranka bei meno projektų vadovų skyrimas (atrankos ir skyrimo principai bei doktorantūros proceso dalyviams (įskaitant ir vadovus) taikomi kvalifikaciniai reikalavimai). Pateikiami visų Doktorantūros proceso dalyvių gyvenimo aprašymai bei pastarųjų šešerių (ketverių) metų meninės ir mokslinės veiklos rezultatų sąrašai;

6.2. atskleidžiama, kaip kinta (auga) Doktorantūros proceso dalyvių profesinė kompetencija.

7. Doktorantūros vykdymo sąlygos:

7.1. nurodomos ir įvertinamos Institucijos turimos sąlygos meno projekto kūrybinei daliai rengti;

7.2. nurodoma ir įvertinama, kiek Doktorantūros studijoms ir meno projektui rengti yra tinkami ir prieinami Institucijos bibliotekos ištekliai, duomenų bazės ir kiti duomenų šaltiniai;

7.3. nurodoma, kiek lėšų Institucija skiria Doktorantūrai vykdyti ir tobulinti.

8. Išoriniai ryšiai:

8.1. nurodoma, kaip Institucijos vykdoma Doktorantūra koreliuoja su kitomis panašaus profilio doktorantūromis (tomis, kurias vykdo kiti Lietuvos ar užsienio šalių universitetai ir (ar) aukštosios mokyklos);

8.2. nurodoma, kiek Institucijos Doktorantūros procese dalyvaujančių asmenų dalyvauja (dalyvavo) tarptautinėse doktorantūros lygmens mainų programose;

8.3. nurodoma, kiek Institucijos Doktorantūros procese dalyvavo (dalyvauja) užsienio menininkų ir mokslininkų.

9. Grįžtamasis ryšys:

9.1. atskleidžiama, ką apie Doktorantūros studijas ir jų kokybę bei rezultatus mano Doktorantūrą baigusieji doktorantai (pateikiama apklausų analizė), kokie ryšiai su jais palaikomi;

9.2. atskleidžiama, ką apie Doktorantūros studijas ir jų kokybę bei rezultatus mano meno daktarus įdarbinusieji darbdaviai (pateikiama jų apklausos anketų analizė).

10. Studijų kokybės užtikrinimas:

10.1. aprašoma, kaip ir koku periodiškumu Doktorantūros kokybė tikrinama ir vertinama Institucijoje;

10.2. pateikiami komentarai apie Doktorantūros stiprybes ir silpnybes, numatant kokybės gerinimo būdus.

(Meno doktorantūros ekspertinio įvertinimo forma)

MENO DOKTORANTŪROS EKSPERTINIS ĮVERTINIMAS

Institucija (-os)

Doktorantūros kryptis

Vertinama pagal pateiktus kriterijus, o vertinamoji išvada turi būti pagrįsta Savianalizės suvestinėje ir jos prieduose pateiktais duomenimis

1. Doktorantūros tikslų dermė su Institucijos (Institucijų) misija ir strategija:

1.1. kaip Doktorantūros tikslai dera su Institucijos (Institucijų) strategija ir misija;

1.2. koki poveikį Doktorantūra daro nacionalinei ir tarptautinei kultūros ir meno raidai.

Vertinamoji išvada:

--

2. Doktorantūros studijų ir doktorantūros rezultatų kokybė:

2.1. ar Doktorantūros reglamentas atitinka „Meno doktorantūros nuostatų“ reikalavimus;

2.2. ar tinkama Doktorantūros studijų apimtis, ar pagrįstas ir tinkamas privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų bei paskaitų ir savarankiško darbo santykis, ar studijas stengiamai tobulinti ir kiek sėkmingai tai daroma, ar pasiekta studijų rezultatų;

2.3. ar pagrįstos ir tinkamos meno projekto kūrybinės ir tiriamosios dalių apimtys, ar vykdant Doktorantūrą pasiekta doktorantų kūrybinių ir tiriamųjų gebėjimų pažangos;

2.4. kokie Doktorantūros rezultatai: kokia apgintų meno projektų kokybė, kokie Doktorantūrą baigusieji menininkai profesiniai pasiekimai, kaip intensyviai Doktorantūrą baigusieji menininkai dalyvauja akademinėje ir meninėje veikloje.

Vertinamoji išvada:

--

3. Doktorantūros vadybos efektyvumas

3.1. ar tinkamai organizuojamas priėmimas į Doktorantūrą (įvertinamos priėmimo sąlygos ir kriterijai, konkursų organizavimas ir doktorantų atrankos procedūros);

3.2. ar tinkamai organizuojamos Doktorantūros studijos ir meno projekto rengimas: ar efektyvi Doktorantūros komiteto veikla, ar tinkamai paskirstyta atsakomybė tarp Doktorantūros institucijų ir jų struktūrų, ar tinkama vidinė Doktorantūros studijų kokybės stebėseną, ar siekiama Doktorantūros proceso tarptautiškumo;

3.3. ar tinkamai vertinami doktoranto pasiekimai, (ar tinkamos atestacijų, atsiskaitymų ir egzaminų formos, meno projekto gynimo procedūros);

3.4. ar vykdydama Doktorantūrą Institucija bendradarbiauja su kitomis aukštosiomis mokyklomis, ar doktorantai dalyvauja tarptautinėse doktorantūros lygmens mainų programose, ar

vyksta į tarptautinius renginius, ar Institucija palaiko ryšius su buvusiais (disertacijas apgynusiais) doktorantais, kokia jų nuomonė apie Doktorantūros kokybę.

Vertinamoji išvada:

--

4. Žmogiškųjų išteklių pakankamumas:

4.1. ar pakankama Doktorantūros komiteto kompetencija bei tinkama Doktorantūros komiteto sudėtis:

4.1.1. ar Doktorantūros komitete yra ne mažiau kaip 3 tarptautiniu lygiu pripažinti menininkai ir 2 pripažinti menininkai ir (ar) meno daktarai ir 4 mokslininkai;

4.1.2. ar bent du iš 4 Doktorantūros komitete esančių mokslininkų atitinka reikalavimus, kurie „Minimalių kvalifikacinių valstybinių mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimų apraše“, patvirtintame Tarybos 2011 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. VII-71 (toliau – Pareigybių aprašas) nustatyti tyrėjams, siekiantiems užimti vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas, likusieji – siekiantiems užimti vyresniojo mokslo darbuotojo pareigas;

4.1.3. ar pakankama Doktorantūros komiteto narių pastarųjų šešerių (ketverių) metų meninė ir mokslinė veikla ir kvalifikacijos tobulinimas;

4.2. ar pakankama kitų Doktorantūros procese dalyvaujančių Institucijos narių kompetencija:

4.2.1. ar ne mažiau kaip dviejų trečdalių kitų Doktorantūros proceso dalyvių menininkų kvalifikacija atitinka pripažintiems tarptautinio lygio menininkams keliamus reikalavimus;

4.2.2. ar bent vienas iš kitų Doktorantūros procese dalyvaujančių mokslininkų atitinka Pareigybių aprašo reikalavimus, taikomus tyrėjams, siekiantiems užimti vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas;

4.2.3. ar pakankama kitų Doktorantūros proceso dalyvių (tarp jų ir meno projektų vadovų) pastarųjų šešerių (ketverių) metų meninė ir mokslinė veikla, kvalifikacijos tobulinimas.

Vertinamoji išvada:

--

5. Materialiųjų išteklių (įskaitant infrastruktūrą) pakankamumas:

5.1. ar Institucijos (Institucijų) infrastruktūra tinkama Doktorantūros studijoms vykdyti ir meno projektams rengti;

5.2. ar Doktorantūrai prieinami reikalingi mokslo ir meno šaltiniai bei informacinės technologijos.

Vertinamoji išvada:

--

6. Doktorantūros rezultatyvumas:

6.1. koks priimtų į Doktorantūrą ir ją baigusių doktorantų santykis, kiek doktorantų per pastaruosius šešerius (ketverius) metus išbraukta (nurodyti išbraukimo priežastis);

6.2. ar taikomos doktorantų skatinimo formos, ar jos yra veiksmingos, ar taikomų skatinimo formų pakanka.

Vertinamoji išvada:

Siūlymas (pažymėti vieną formuluotę):

- ☐ Doktorantūros kokybę ir efektyvumą vertinti gerai
- ☐ Doktorantūros kokybę ir efektyvumą vertinti patenkinamai
- ☐ Doktorantūros kokybę ir efektyvumą vertinti nepatenkinamai

Grupės vadovas	parašas	A. Pavardis
Ekspertas (-ai)	parašas	G. Pavardenytė

VERTINIMO KRITERIJAI

1. Doktorantūros tikslų dermė su institucijos misija ir strategija:

- 1.1. Doktorantūros tikslų dermė su Institucijos misija
- 1.2. Doktorantūros tikslų dermė su Institucijos strategija
- 1.3. Doktorantūros poveikis kultūros ir meno raidai (nacionalinei ir tarptautinei)

2. Doktorantūros studijų ir Doktorantūros rezultatų kokybė:

2.1. Doktorantūros reglamento atitiktis „Meno doktorantūros nuostatų“ reikalavimams; Doktorantūros reglamente numatytų priemonių jos kokybei ir efektyvumui užtikrinti pakankamumas

2.2. Doktorantūros studijų apimtis, privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų santykis ir sąsajos, paskaitų ir savarankiško doktoranto darbo santykis, studijų tobulinimas, Doktorantūros studijų planuotų ir pasiektų rezultatų santykis

2.3. meno projekto kūrybinės ir tiriamosios dalių apimčių pagrįstumas ir tinkamumas, doktorantų kūrybinių ir tiriamųjų gebėjimų pažanga

2.4. apgintų meno projektų kokybė, Doktorantūrą baigusią menininkų profesiniai pasiekimai ir dalyvavimas tolesnėje akademinėje ir meninėje veikloje

3. Doktorantūros efektyvumas:

3.1. priėmimo į Doktorantūrą organizavimo tinkamumas (priėmimo sąlygų ir kriterijų, konkursų organizavimo ir doktorantų atrankos procedūrų tinkamumas, pagrįstumas ir kokybė)

3.2. Doktorantūros studijų ir meno projekto rengimo tinkamumas: Doktorantūros komiteto veiklos efektyvumas, atsakomybės tarp Institucijų ir (ar) Institucijos struktūrų pasiskirstymo pagrįstumas, studijų kokybės vidinės stebėsenos sistemos pagrįstumas, Doktorantūros tarptautiškumo lygis

3.3. doktoranto pasiekimų ir atsiskaitymų įvertinimų pagrįstumas: doktorantų atestacijų, atsiskaitymų ir egzaminų formų tinkamumas, meno projekto gynimo procedūrų tinkamumas

3.4. Doktorantūrą vykdančios Institucijos bendradarbiavimo su kitomis aukštosiomis mokyklomis, prisidedančio prie Doktorantūros vykdymo, tinkamumas, doktorantų dalyvavimo tarptautinėse Doktorantūros lygmens mainų programose ir tarptautiniuose projektuose intensyvumas, Institucijos ryšių su buvusiais (disertacijas apgynusiais) doktorantais tamprumas, pastarųjų nuomonės apie Doktorantūros kokybę pobūdis

4. Žmogiškųjų išteklių pakankamumas:

4.1. Doktorantūros komiteto kompetencijos tinkamumas: Doktorantūros komiteto sudėties tinkamumas, Doktorantūros komiteto narių pastarųjų šešerių (ketverių) metų meninės ir (ar) mokslinės veiklos bei turimos kvalifikacijos tobulinimo intensyvumas ir pakankamumas

4.2. Kitų Doktorantūros procese dalyvaujančių narių kompetencijos pakankamumas: Doktorantūros proceso dalyvių (tarp jų ir meno projektų vadovų) pastarųjų šešerių (ketverių) metų meninės ir (ar) mokslinės veiklos bei turimos kvalifikacijos tobulinimo intensyvumas ir pakankamumas

5. Materialiųjų išteklių (įskaitant infrastruktūrą) pakankamumas:

5.1. infrastruktūros tinkamumas Doktorantūros studijoms vykdyti ir meno projektams rengti

5.2. Doktorantūrai reikalingų mokslo ir meno šaltinių, informacinių technologijų prieinamumo lygis

6. Doktorantūros rezultatyvumas:

6.1. priimtų į Doktorantūrą ir ją baigusią doktorantų santykis, per pastaruosius šešerius (ketverius) metus išbrauktų doktorantų skaičius ir išbraukimo priežastys

6.2. doktorantų skatinimo formų įvairovė ir efektyvumas

